

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ҚАРАҒАНДЫ МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

«Бекітемін»

Ғылыми кеңес төрағасы,
Ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М. _____

« ____ » _____ 2013 ж.

**МАГИСТРАНТТАР ҮШІН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

FEK 5301 «Фирманың экономикалық қауіпсіздігі» пәні

FEK 08 «Фирманың экономикалық қауіпсіздігі» модулі

6M050600 «Экономика» мамандығы

ғылыми-педагогикалық бағыт, оқыту мерзімі 2 жыл

«Инженерлік экономика және менеджмент» факультеті

«Кәсіпорын экономикасы» кафедрасы

2013

Алғы сөз

Оқу жұмыс бағдарламасы әзірленді: экономика ғылымдарының кандидаты, «Кәсіпорын экономикасы» кафедрасының доценті Уразбеков А.К.

«Кәсіпорын экономикасы» кафедрасының мәжілісінде талқыланды

№ _____ хаттама « ____ » _____ 2013 ж.

Кафедра меңгерушісі

Ахметжанов Б.А. _____ « ____ » _____ 2013 ж.

«Инженерлік экономика және менеджмент» факультетінің оқу-әдістемелік отырысында бекітілді.

№ _____ хаттама « ____ » _____ 2013 ж.

Төраға

Нурмагамбетова Н.А. _____ « ____ » _____ 2013 ж.

Оқытушы туралы мәлімет және байланыс ақпараты

Аты-жөні Уразбеков Абай Каргашович

Ғылыми дәрежесі, өтініші, лауазымы Э.Ғ.К., доцент

«Кәсіпорын экономикасы» кафедрасы ҚарМТУ IV корпусында
(Б.Бульвары, 56) орналасқан, 316 ауд., байланыс телефоны 56-75-94, қос.
1049.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредит саны	ECTS кредиттер саны	Сабақ түрі				МӨЖ сағатының саны	Барлық сағат	МӨЖ сағатының саны	Сағаттың жалпы саны	Бақылау түрі
			қосылған сағаттар саны			МӨЖ сағатының саны					
			Дәрістер	Практикалық сабақ	зертханалық сабақ						
2	2	3	15	15	-	30	60	30	90	емтихан	

Пәннің мақсаты

«Фирманың экономикалық қауіпсіздігі» пәні фирманың экономикалық қауіпсіздігінің мәні мен мазмұны туралы фундаменталды ұсыныстар қалыптастыру және фирма қызметінің негізгі бағыттарының экономикалық қауіпсіздігін қамту механизмі мен оларды құрайтын білім жүйесін бекіту мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

1. Негізгі әдістемелік негіз экономикалық қауіпсіздіктің категориясы және негізгі түсінігі туралы;
2. Экономикалық қауіпсіздік фирмасының ұйымдастыру принципі туралы ұсынылатын жүйе;
3. Негізгі саладағы оның әрекетіндегі фирманың экономикалық қауіпсіздігі теориялық құралдарды оқып білу;
4. Фирма деңгейіндегі коммерциялық құпияны қорғау білімі болу және фирма деңгейінде коммерциялық құпияны қорғау ұйым саласында меңгеру.

Пререквизиттер

1. Кәсіпорын экономикасы
2. Инновациялық жобаларды бизнес жоспарлау

Постреквизиттер

Пәннің тақырыптық жоспары

№	Тақырыптың атауы	Дәріс	Семинарлар	МОӨЖ	МӨЖ
1	«Фирманың экономикалық қауіпсіздігі» курсының пәні, әдістері және міндеттері	1	1	2	2
2	Экономикалық қауіпсіздіктің маңызы және қағидалары	1	1	2	2
3	Экономикалық қауіпсіздіктің жүзеге асуы мен дамуының негіздері	1	1	2	2
4	Экономикалық қауіпсіздік индикаторлары мен көрсеткіштері	1	1	4	4
5	Экономикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету механизмдері	2	2	2	2
6	Фирма қауіпсіздігінің техникотехнологиялық негіздері	1	1	2	2
7	Экономикалық мүдделерді қорғау және коммерциялық құпияны сақтау	2	2	2	2
8	Фирма қауіпсіздігінің инновациялық-инвестициялық механизмдері	2	2	4	4
9	Экономикалық қауіпсіздіктің ұйымдастырушылық – ақпараттық аспектілері	1	1	2	2
10	Экономикалық қауіпсіздікті қолдаудың мемлекеттік механизмдері	1	1	4	4
11	Фирманың дағдарысқа қарсы басқару стратегиясын қалыптастыру	1	1	2	2
12	Фирманың экономикалық қауіпсіздігін бағалау	1	1	2	2
	Барлығы:	15	15	30	30

Тәжірибелік (семинар) сабақтарыңы тізімі

1. «Фирманың экономикалық қауіпсіздігі» курсының пәні, әдістері және міндеттері
2. Экономикалық қауіпсіздіктің маңызы және қағидалары
3. Экономикалық қауіпсіздіктің жүзеге асуы мен дамуының негіздері
4. Экономикалық қауіпсіздік индикаторлары мен көрсеткіштері
5. Экономикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету механизмдері
6. Фирма қауіпсіздігінің техника-технологиялық негіздері
7. Экономикалық мүдделерді қорғау және коммерциялық құпияны сақтау
8. Фирма қауіпсіздігінің инновациялық-инвестициялық механизмдері
9. Экономикалық қауіпсіздіктің ұйымдастырушылық ақпараттық аспектілері
10. Экономикалық қауіпсіздікті қолдаудың мемлекеттік механизмдері
11. Фирманың дағдарысқа қарсы басқару стратегиясын қалыптастыру
12. Фирманың экономикалық қауіпсіздігін бағалау

Магистранттардың білімін бағалау критериясы

Пән бойынша емтихандық баға максималды көрсеткіш үлгерімі сияқты рубежді бақылау бойынша (60% дейін) және қорытынды аттестация (емтихан) (40% дейін) және кестеге сәйкес 100% дейін мағына құрады.

Тематикалық жоспар магистранттардың оқытушымен өздік жұмысы (МОӨЖ)

МОӨЖ тақырыптардың атауы	Тақырыптың мақсаты	Сбақтың өту түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылған әдебиеттер
1. «Экономикалық қауіпсіздік фирмасы» курсы, пәні, әдісі және курсы тапсырмасы	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Эссе	Мән мен мазмұн түсінігін қалыптастыру және экономикалық қауіпсіздік фирмасының мазмұны	[1], [2], [4], [6], [7], [8]
2. Экономикалық қауіпсіздік мәні және негіздері	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Тақырып бойынша шолу	Экономикалық қауіпсіздіктің басты ерекшеліктері, экономикалық қауіпсіздіктің принципі және түсінігі	[1], [2], [4], [6], [7], [8]

<p>3. Негізгі функциялау және экономикалық қауіпсіздікті дамыту</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету</p>	<p>Практикалық сабақ</p>	<p>Субъекттер және экономикалық қауіпсіздік жүйесінің объектісі және олардың классификациясы. Экономикалық қауіпсіздік қорқытудың классификациясы</p>	<p>[4], [8]</p>
<p>4. Индикаторлар және экономикалық қауіпсіздік көрсеткіштері</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету</p>	<p>Практикалық сабақ</p>	<p>Көрсеткіштердің түрлері, критериев және қауіпсіздікті қамтамасыз ету индикаторы. Негізгі индикаторлар және экономикалық қауіпсіздіктің көрсеткіштері</p>	<p>12], [17], [24], [28]</p>
<p>5. Экономикалық қауіпсіздіктің қамтамасыз ету механизмдері</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету</p>	<p>Практикалық сабақ</p>	<p>Әлеуметтік-экономикалық, табиғатты-экологиялық және саясат факторлары, экономикалық қауіпсіздікке және оның әсер ететін классификациясы</p>	<p>[12], [15], [8], [9]</p>
<p>6. Техника-технологиялық негізгі фирманың қауіпсіздігі</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету</p>	<p>Практикалық сабақ</p>	<p>Қауіпсіздік және орнықтылық. Техника-технологиялық ресурстар фирмалар және шынайы экономика секторы</p>	<p>[11], [1], [5]</p>

7. Техно-технологиялық егізгі фирманың қауіпсіздігі	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық сабақ	Қауіпсіздік және орнықтылық. Техно-технологиялық ресурстар фирмалар және шынайы экономика секторы	[11], [1], [5]
8. Экономикалық қызығушылықты қорғау және коммерциялық құпияны күзету	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Рефератты орындау және тыңдау	Қызмет тізбенің әзірлеуі, кәсіпорынның коммерциялық құпиясы. Кәсіпорынның коммерциялық құпиясының әдістемелік бөлінуі	[1], [13], [7]
9. Инновациялық - инвестициялық фирма қауіпсіздігінің механизмі	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық сабақ	Фирма қауіпсіздік жүйесінің ұйымдық-техникалық құрылымы. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету	[1], [13], [2], [6], [9]
10. Ұйымдастырылған - ақпараттық экономикалық қауіпсіздігінің механизмдері	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық сабақ	Нормативтік-құқықтық негізгі экономикалық қауіпсіздіктің қамтамасыз етілуі. Экономикалық орнықты даму мемлекеттік механизмдерін қамтамасыз ету	[7], [10], [14], [8]
11. Экономикалық қауіпсіздігін қолдайтын мемлекеттік механизмдер	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық сабақ	Нормативтік-құқықтық негізгі экономикалық қауіпсіздіктің қамтамасыз етілуі.	[12], [15], [8], [9]

			Экономикалық орнықты даму мемлекеттік механизмдерін қамтамасыз ету	
12. Дағдарысқа қарсы формаларды басқару бойынша стратегияны алып тастыру	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Практикалық сабақ	Дағдарыс жағдайының негізгі факторлары және оны бағалау. Антидағдарыстық фирманы басқару және экономикалық қауіпсіздігі бойынша стратегиялық құрылым және құрамының мінезі	[11], [1], [5]
13. Экономикалыққа уіпсіздік фирмаларын бағалау	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Презентация	Мониторинг және экономикалық қауіпсіздік көрсеткіштерін талдау. Экономикалық қауіпсіздікті шынайы секторын және фирмаларды бағалау әдістемесі	[1], [13], [7]
14. Экономикалыққа уіпсіздік фирмаларын бағалау	Берілген тақырып бойынша білімін тереңдету	Презентация	Мониторинг және экономикалық қауіпсіздік көрсеткіштерін талдау. Экономикалық қауіпсіздікті шынайы секторын және фирмаларды бағалау әдістемесі	[1], [13], [7]

Курс саясаты және процедурасы:

- сабаққа кешікпеу;

- сабақ кезінде сөйлеспеу, газеттер оқымау
- ұялы телефондарды өшіру;
- жұмыс киімімен сабаққа келу;
- сабақты өткізбеу; ауырған жағдайда анықтаманы беру;
- тапсырманы орындамаған кезде қорытынды баға төмендетіледі (айыптық баллдарды қараңыз);
- оқу процесінде белсенді қатысу;
- үй және басқа тапсырмаларды орындауға тырысу;
- ортаға шыдамды, ашық, мейірімді болу;
- сабаққа кері байланысты конструктивті ұстану;
- ұжымдық жұмыста жәрдемдесу және пікір сайыс ұялшақ студенттерді тарту;
- дәлуақытында келу және міндетті болу.

Айыптық баллдар үшін:

- сабақты өткізу – 10%
- сабақты орындамау – 10%
- өз уақытында жұмысты тапсырмау – 10%
- кешігу – 10%
- жауаптан бас тартудың қайталануы – 10%
- сабаққа тәртіп бұзатын – 10%

Мадақтау баллдар үшін:

- белсенді жұмыс – 10%
- сабаққа келуі, кешігу – 5%
- жауаптың түпнұсқалығы - 10%
- мерзімге дейін сабақты орындау – 5%

Негізгі қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Л.И. Мерғалиева Государственная собственность в условиях экономики (на материалах Республики Казахстан): Монография. – Алматы: Экономика, 2009. – 568 с.
2. Закон «О национальной безопасности Республики Казахстан» от 6 января 2012 // www.zakon.kz
3. Экономическая безопасность: производство – финансы – банки / Под.ред. В.К. Сенчагова. М.: «Финстатинформ», 2004 г.
4. Копейкин Г.К., Потемкин В.К. Экономическая безопасность в системе управления персоналом: Учебное пособие.– СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2008.– 116 с.
5. Корпоративное управление: казахстанский контекст: учеб. пособие / Т. Иссык: под общ. ред. С.А. Филинова, 2009. -371с.

6. Яскевич В.И. Секьюрити: организационные основы безопасности фирмы: научные издание/ В.И. Яскевич, 2005. -366 с.
7. Солодков Г.П. Международный бизнес. Организация и управление: учебное пособие / Г.П.Солодков, Э.Т. Рубинская, 2009. -380 с.
8. Сейтхожин Б.У. Преступление в сфере экономической деятельности: понятие, виды, ответственность: научное издание/ Б.У. Сейтхожина: под ред. И.Ш. Борчашвили.- Алматы: ЖетіЖарғы, 2007. - 176
9. Медведева О.В. Комплексный экономический анализ деятельности предприятия: Учебник, 2010.

Қосымша қолданылған әдебиеттер тізімі:

- 1.Копейкин Г.К., Потемкин В.К. Менеджмент экономической безопасности.- СПб.: Терция, 2004.
- 2.Копейкин Г.К. Информационная безопасность в управлении персоналом//Управление персоналом: Ученые записки. Кн.2/Под ред. Потемкина В.К.- СПб.: СПбГАУП, 2004.- С.168-187.
3. Экономическая безопасность России: Общий курс: Учебник / Под ред. В.К. Сенчагова. 2-е изд. - М.: Дело, 2005. - 896 с
4. Леонов А, Фролов Г. Безопасность автоматизированных банковских и офисных систем. МКБ. РБ, 2003.
5. Экономическая и национальная безопасность: учебник под редакцией Л.П. Гончаренко. – М.: ЗАО «Издательство Экономика», 2008
- 6.Копейкин Г.К., Петров В.В. Управление социальным развитием организации: Учебное пособие.- СПб.: Лион, 2006.

Мерзімді басылымдар:

1. Исламова З. Вопросы экономической безопасности страны// Вестник КазНУ. – 2011. - №1
2. А. Кайгородцев Экономическая безопасность Казахстана: оценка состояния и пути обеспечения // Транзитная экономика. – 2006. - № 2. – с.7

3. Колпаков П.А. Роль маркетинга в обеспечении экономической безопасности фирмы// Современное гуманитарные исследования. – 2009. - № 5
4. Кромин В. Экономическая безопасность в управлении проектами внедрения АБС// Банковские технологии. -2012. -№ 8
5. Алпысбаева С.Н. Факторы экономической безопасности современной воспроизводственной модели экономики Казахстана.// Материалы первой ежегодной Алматинской конференции по безопасности Алматы, 17 июня 2003 г.
6. Калиева А.Е. Экономическая безопасность как объект экономических исследований// Вестник КазНУ. – 2012. -№4
7. Банкротство предприятий региона: оценка социальных и экономических последствий.// Всероссийский экономический журнал «Экономика и социология», 2004, №2, с. 139-158.
8. Тузин А Обеспечение конвенциональной безопасности в Европе: прошлое, настоящее, будущее// Мировая экономика и международные отношения. – 2011. - №5

Интернет – деректерінен

1. Система экономической безопасности предприятия// <http://studentu5.com/index.php?work=1322>
2. Градов А.П. Национальная экономика. <http://www.alleng.ru/d/econ/econ043.htm>
3. Экономическая безопасность: сущность, методы, оценки и механизм обеспечения/ <http://revolution.allbest.ru/economy/00319826.html>
4. Геннадий Лянной Экономическая безопасность предприятия//http://bos.dn.ua/view_article.php?id_article=27
5. Экономическая безопасность предприятия // <http://www.safetyfactor.narod.ru/>
6. Экономическая безопасность компании (предприятия). Оценка угроз, методы профилактики и борьбы// <http://www.atkspb.ru/80.html>
7. Колпаков П.А. Концептуальные основы экономической безопасности фирмы//<http://e-journal.spa.msu.ru/images/File/Awtoreferat-Kolpakov.pdf>
8. Покропивный С. Ф. Экономика предприятия// <http://studentbooks.com.ua/content/view/195/39/1/1/>
9. [Служба безопасности предприятияМаcМаcSB.doc](http://w15408.narod.ru/books/МаcМаcSB.doc) - [1//w15408.narod.ru/books/МаcМаcSB.doc](http://w15408.narod.ru/books/МаcМаcSB.doc)

10. Экономическая безопасность предприятия// http://www.e-readinlib.org/chapter.php/128033/30/Shnurovozova_Semeinyi_biznes_po-russki.html